

Parshat Yitro

Torah Rests on Civil Society

Simon Wolf

This week's Parsha begins with Moshe's father-in-law visiting the encampment of Bnei Yisrael in the Midbar. The ensuing narrative is fraught with ambiguity as to when the story of Yitro's visit took place. Evidence of the inconclusiveness of the text is reinforced by the fact that each of the commentaries first quotes support for the dissenting position before concluding with the explanation that they favor.¹ No matter when the story of Yitro's visit transpired, one has to address why the story of Yitro, a seemingly irrelevant narrative, is the preamble to Ma'amad Har Sinai, the most significant event in Jewish history. Before addressing this question in this week's Shiur, let us first look at the different opinions as to when the story of Yitro is set.

The story loosely breaks down into two sections. The first part of the narrative describes Yitro's visit to Bnei Yisrael's camp and the ensuing reception. In the second part of the story, "On the following day (ויהי ממחרת)," the Torah recounts Yitro's counsel regarding the establishment of a judicial system and Moshe's subsequent acceptance and implementation of that suggestion.

The Ibn Ezra² and the Rashbam,³ swayed by the story of Yitro's visit being set at Har HaElokim,⁴ the mention of Yitro's taking leave of Bnei Yisrael in Parshat Bahalotcha⁵ and the way

Moshe retells the story in Sefer Devarim,⁶ conclude that the entire story took place in the second year of Bnei Yisrael's sojourn in the Midbar (Ibn Ezra), post Ma'amad Har Sinai (Rashbam).

Rashi⁷ and the Baalei HaTosafot⁸ suggest, like the Ibn Ezra, that the story of instituting a judicial system takes place after Kabalat HaTorah. This follows Chazal's interpretation that "On the next day... (ויהי ממחרת)" refers to the day after Yom Kippur,⁹ the first day Moshe was free, post Ma'amad Har Sinai and the Chet HaEgel, to deal with the people (see the Ramban who says that it was not literally the day after Yom Kippur).¹⁰ This is based on Moshe's response to Yitro that the throngs of people awaiting his counsel can be explained by their need for Moshe to "...make known to them the statutes of God and His Torot (והודעתי את חקי האלקים ואת) (תורותיו)." It would only be necessary for Moshe to explain and interpret the statutes of the Torah for the people after they had received the Torah.

Rashi makes note of the disagreement within Chazal as to whether Yitro's visit was prior to or post Matan Torah.¹² Rashi then suggests that according to the opinion that Yitro's visit was prior to Matan Torah, only the last Pasuk,¹³ which describes Yitro's parting from Bnei Yisrael, is out of order since it is just a prelude to that which takes place later in Sefer Bamidbar.¹⁴ The simple reading of Rashi's commentary¹⁵ would imply that only according to the opinion that Yitro's visit was post Matan Torah is the story out of order; this position

¹ עיני רשב"ם שמות יח, א ורמב"ן שם יח, יא

² ולפי דעתו, שלא בא רק בשנה השנית אחר שהוקם המשכן, כי כתוב בפרשה עולה זבחים לאלקים (שמות יח יב), ולא הזכיר שבנה מזבח חדש. ועוד, כתיב והודעתי את חקי האלקים ואת תורותיו (שמות יח טז), והנה זה אחר מתן תורה. והעד הנאמן על דברי, כי כן כתיב, אל המדבר אשר הוא חונה שם הר האלקים (שמות יח טז)... והנה דברי משה יוכיחו, שאמר בפרשת אלה הדברים: ה' אלקינו דבר אלינו בחבר לאמר, רב לכם שבת בהר הזה פנו וסעו לכם (דבר א, ו - ז), והנה זה הזמן היה קרוב למסעם, והוא אמר, ואמר אליכם בעת ההיא לאמר, לא אוכל לבדי שאת אתכם (שם שם, ט)... זאת היתה עצת יתרו שנתן לו ממחרת בואו למדבר סיני, על כן אמר משה לחבב, שהוא יתרו, כמו שפירשנו, נוסעים אנחנו (במד' י, כט). והוא השיב, לא אלקי, כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלקי (שם שם, ל). וזהו ישלח משה את חותנו וילך לו אל ארצו (שמות יח כז). (אבן עזרא שמות יח, א)

³ ונראו הדברים שאחר מתן תורה בא. כת' כאן אשר הוא חונה שם הר האלקים ולפינו הוא אומר בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני וגו' ויחן שם ישראל נגד ההר... (רשב"ם שמות יח, יא)

⁴ ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה אל המדבר אשר הוא חונה שם הר האלקים: (שמות יח, ה)

⁵ ויאמר משה לחבב בן רעואל המדיני חתן משה נסעו עימו אֶנְחֵנו אֶל-הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְקֹוֹק אֱתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לָכֶּה אֶתְּנוּ וְהִטְבַּנו לָךְ כִּי יִקְרָא דְבַר-טוֹב עַל-יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֲלֵיוּ לֹא אֵל לָךְ כִּי אִם-אֵל-אֶרְצִי וְאֵל-מִוְלָדְתִּי אֵלָּהּ: וַיֹּאמֶר אֶל-נָא עֲזָבְנוּ אֶתְּנוּ כִּי עַל-פְּנֵי יְדֹעַת חֲתָנְךָ בַּמְדְּבָר וְהִיִּית לָנוּ לְעֵינַיִם: וְהָיָה כִּי-תִלָּךְ עִמָּנוּ וְהָיָה הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יִטִּיב יְקֹוֹק עִמָּנוּ וְהִטְבַּנו לָךְ: (במדבר י, כט-ל)

⁶ עיני דברים א, ו-ט

⁷ מוצאי יום הכיפורים היה, כך שנינו בספרי, ומהו ממחרת, למחרת רדתו מן ההר. ועל כרחק אי אפשר לומר אלא ממחרת יום הכיפורים, שהרי קודם מתן תורה אי אפשר לומר (פסוק טז) והודעתי את חקי וגו', ומשנתנה תורה עד יום הכיפורים

לא ישב משה לשפוט את העם, שהרי בשבעה עשר בתמוז ירד ושביר את הלוחות, ולמחרת עלה בהשכמה ושהו שמונים יום וירד ביום הכיפורים. ואין פרשה זו כתובה כסדר, שלא נאמר ויהי ממחרת עד שנה שניה... (רש"י שמות יח, יג) ...ונראה דכל אותה פרשה ראשונה דיתרו נאמרה קודם מתן תורה אבל סוף הפרשה ודאי לא נאמרה עד לאחר מתן תורה אלא אגב שמספר ביאת חותנו מספר כל עניינו עד שחזר לארצו... (תוד"ה יתרו ע"ז כד):

⁹ ויהי ממחרת וישב משה לשפוט את העם, ממחרת יום הכיפורים. (מכילתא יתרו מסכתא עמלק פרשה ב)

¹⁰ ואין דעתם לומר שיהיה ממחרת רמז ליום הכיפורים, כי יום הכיפורים לא נזכר בכתוב שיאמר עליו ממחרת. וגם כן אין הכונה שיהיה ממחרת ממש, כי לא אכלו ביום הכיפורים, אם היה להם יום הכיפורים בשנה ראשונה קודם שנצטוו בו. ועוד, כי בו ביום הכיפורים נתנו לוחות אחרונות וממחרת ירד משה ודבר עם בני ישראל ויצאם את כל אשר דבר השם אתו בהר סיני (להלן לד לב), ואינו יום המשפט שיעמוד העם עליו מן הבקר עד ערב... אבל הכונה לברייתא הזו לומר שהיה זה אחר יום הכיפורים, כי אין להם יום פנוי למשפט מיום בואם להר סיני עד אחר יום הכיפורים של שנה ראשונה הזאת: (רמב"ן שמות יח, יג) ...ומה שכתוב בברייתא ממחרת יום הכיפורים לאו יום הכיפורים ממש אלא ממחרת יום כפרה שהביא יתרו כפרתו כשנתגיר ולמחרתו היה והכל קודם מתן תורה והיה כתוב בספרים יום הכפר חסר והיה נקודה על הרי"ש טעוה הסופרים וכתבו הכיפורים. (טור פי' הארוך שמות יח, יג)

¹¹ כי יהיה להם דבר בא אלי ונשפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי את חקי האלקים ואת תורותיו: (שמות יח, טז)

¹² דאיתמר: בני ר' חייא ור' יהושע בן לוי, חד אמר: יתרו קודם מתן תורה היה, וחד אמר: יתרו אחר מתן תורה היה (זבחים קטז).

¹³ וישלח משה את-חתנו וילך לו אל-ארצו: (שמות יח, כז)

¹⁴ עיני הערה 5

¹⁵ ואף לדברי האומר יתרו קודם מתן תורה בא, שילוחו אל ארצו לא היה אלא עד שנה שניה... (רש"י שמות יח, יג)

would then be in complete agreement with the view of the Ibn Ezra that the entire story of Yitro was post Matan Torah. On the other hand, the super commentaries on Rashi all suggest that according to Rashi both opinions within Chazal believe that the latter half of the story (יהי), relating to instituting the judicial system, took place post Matan Torah.¹⁶ If that is the case, then Rashi and the Tosafot, in contradistinction to the Ibn Ezra, are actually advocating, at least for the opinion that Yitro was pre Matan Torah, bifurcating the story of Yitro – whereby Yitro's visit starts pre Matan Torah while his suggestions with regards to the judicial system take place post Matan Torah.

The Ramban, on the other hand, heavily favors the opinion within Chazal that the story of Yitro transpired pre Matan Torah.¹⁷ Unlike the views found within Rashi, he interprets this to mean that the entire contents of Perek 18, without exception, were prior to Maamad Har Sinai.¹⁸ The Ramban's position here is heavily influenced by his view that the Torah, unless otherwise stated, is written in chronological order (מוקדם ומאוחר בתורה).¹⁹ This is bolstered by the fact that the Torah never mentions Matan Torah as one of the events Yitro had heard about that compelled him to travel out to Moshe.²⁰ In addition, when Moshe relays to Yitro all of the great deeds that God did on behalf of Bnei Yisrael and Yitro after hearing this declares God as the uncontested God of all gods, neither of them makes mention of Matan Torah.²¹ According to the Ramban, Matan Torah is the most significant event that Bnei Yisrael experience and its glaring omission can

only lead one to the inevitable conclusion that the entire story of Yitro transpired before Matan Torah. The Ramban is then left with the conundrum as to how could Moshe adjudicate cases before the laws of the Torah were given. This problem can be resolved by noting the Ramban's commentary in Parshat B'shalach,²² and mentioned by the Rashbam²³ in this week's Parsha, that invokes Chazal's view that Bnei Yisrael were given the civil laws at Mara (שם שם) (לו חק ומשפט ושם נסוה).²⁴

According to all the other commentaries, one still needs to explain why the story of Yitro, which took place post Matan Torah, is placed out of order here. The Rashbam simply suggests that the Torah did not want to interrupt the flow of Mitzvot that starts with the Ten Commandments and continues through Parshat Mishpatim with a narrative and therefore it was presented prior to Matan Torah.²⁵ The Ibn Ezra²⁶ and the Tosafot²⁷ both suggest that the story of Yitro is brought here in particular to contrast it with the preceding story of Amalek.²⁸ It is a study of the different reactions of those that witness the hand of God and the successes of Bnei Yisrael. While all of these answers technically resolve why the story of Yitro is found as a prelude to Maamad Har Sinai, it seems like there must be a deeper, more compelling reason for its placement here.

The Ramban back in Parshat B'shalach, as quoted above, brings the explanation of Chazal as to which laws Bnei Yisrael received at Mara. He then concludes with a different "simpler" interpretation (ועל דרך הפשט) as to what were the

¹⁶...וביש ספרים הנוסחא ואף לדברי האומר, וזה נכון. ואם הגירסא בלא וי"ו, פירושו כאילו בוי"ו... (גור אריה שם וע"ע מזרחי ושפתי חכמים שם)
¹⁷ והקרב אלו לתפוש סדר התורה שבא קודם מתן תורה בהיותם ברפידים, כמו שאמרו במכילתא (כאן) רבי יהושע אומר מלחמת עמלק שמעו ובא, שהיא כתובה בצדו, ונסע עמהם מרפידים אל הר סיני. (רמב"ן שמות יח, א)
¹⁸ וכן נראה לי שאמר כאן (בפסוק כז) וישלח משה את חותנו וילך לו אל ארצו, שהיה זה בשנה הראשונה, והלך לו אל ארצו וזכר אליו. ויתכן שהלך שם לגייר את שפחתו וזכר למשה ועודנו בהר סיני כי קרב הוא למדין, כמו שהזכרתי (שם)
¹⁹ עיין רמב"ן נשא ז, א בהעלתך ט, א וקרח טז, א... כי על דעתו כל התורה כסדר גדול הזה או הנשמע כמוהו, השמע עם קול אלקים מדבר מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי:
²⁰ וכשנאמר ויספר משה לחותנו את כל אשר עשה ה' לפרעה ולמצרים על אודות ישראל את כל התלאה אשר מצאתם בדרך (פסוק ח), ואמר יתרו מזה עתה ידעתי כי גדול ה' (פסוק יא), למה לא ספר לו מעמד הר סיני, וממנו יודע כי השם אמת ותורתו אמת ואין עוד מלבדו, כמו שאמר (דברים ד לה לו) אתה הראת לדעת כי ה' הוא אלקים אין עוד מלבדו, מן השמים השמימיך את קולו וגו'. ואולי נאמר ששמע יתרו בארצו מידי כי הוציא ה' את ישראל ממצרים ונסע מארצו והגיע אל משה אחרי היותו חונה בהר סיני אחר מתן תורה. ולא סיפר שהזכיר לו ענין המעמד ההוא, כי הדבר עודנו קרוב ועודם שם, ובידוע כי סופר לו:
²² במרה נתן להם מקצת פרשיות של תורה שיתעסקו בהם, שבת פרה אדומה ודינין. ושם נסוהו, לעם, לשון רש"י. והיא דעת רבותינו. ואני תמה, למה לא פירש כאן

החקים האלה והמשפטים ויאמר "וידבר ה' אל משה צו את בני ישראל" כאשר אמר בפרשיות הנזכרות למעלה דברו אל כל עדת בני ישראל וגו' (לעיל יב ג), וכן יעשה בכל המצות באהל מועד, בערבות מואב, ופסח מדבר (במדבר ט ב). ולשון רש"י שאמר פרשיות שיתעסקו בהם, משמע שהודיעם החקים ההם ולימד אותם עתיד הקדוש ברוך הוא לצוות אתכם בכך, על הדרך שלמד אברהם אבינו את התורה, והיה זה להרגילם במצות ולדעת אם יקבלו אותם בשמחה וטוב לבב, והוא הנסיון שאמר ושם נסוהו, והודיעם שעוד יצווה במצות, זהו שאמר אם שמעו תשמעו לקול ה' אלהיך והצאת למצותיו אשר יצוה אותך בהם: (רמב"ן שמות טו, כה ועיין עוד הערה 29)
²³ לשפוט את העם - אפילו אם בא יתרו קודם מתן תורה, דיני ממונות היה להם מעולם, אף כי אמרו רבותינו כי במרה ניתנו להם דינים כדכת' שם שם לו חק ומשפט. (רש"ם שמות יח, ג)
²⁴ שם שם לו חק ומשפט, חק זה השבת ומשפט זה כיבוד אב ואם דברי ר' יהושע, ר' אלעזר המודעי אומר חק אלו עריות שנ' לבלתי עשות מחוקות התועבות (ויקרא יח ל) ומשפט אלו דיני אונסין ודיני קנסיות ודיני חבלות: (מכילתא בשלח מסכתא דויסע פרשה א) דינין בני נח אפיקודו? - והתניא: עשר מצות נצטוו ישראל במרה, שבע שקיבלו עליהן בני נח, והוסיפו עליהן: דינין, ושבת, וכיבוד אב ואם. דינין - דכתיב שם שם לו חק ומשפט (סנהדרין נו):
²⁵ נמצאת פרשת רפידים וחינית ההר קדמה לפרשה זו, אבל שלא להפסיק פרשיות של מצות אלקים לפרשת יתרו: (רש"ם שמות יח, ג)
²⁶ ועתה אפרש להם נכנסה פרשת יתרו במקום הזה, בעבור שהזכיר למעלה הרעה שעשה עמלק לישראל, הזכיר כנגדו הטובה שעשה יתרו לישראל. (אבן עזרא שמות יח, א)
²⁷... ואפילו למ"ד לאחר מתן תורה בא ק"ק למה נכתבה פרשה זו לכאן וצ"ל דלפי שספר בבית עמלק שהרע לישראל ראשונה מספר נמי מעשה יתרו שהטיב לישראל ראשונה מעצה חשובה שנתן להם. (תוד"ה יתרו ע"ז כד):
²⁸ התופעה הזאת חוזר על עצמו הרבה פעמים בתנ"ך וכדאי הוא להקדיש אליו שעור לעצמו (שול, סיסרא, יושב מדבר ואוהלים ועוד)

Chukim and Mishpatim that were put in place at Mara. The Ramban suggests that the word Chukim means Minhagim (either practices to survive in the desert or the nature of the desert to cause difficulty). Mishpatim, he explains, are not the laws of the Torah, but rather the basic "natural" laws of any self-respecting society; "to love one's fellow man, to take counsel with the elders, to act modestly with regards to their tents and families, to act politely and civilly with the traders who interact and conduct business with them and basic morals and ethics so that they shouldn't be like the camps of marauders who do as they please without any shame..."²⁹ This standard is a recurring theme in the Ramban's commentary throughout the Torah and it sheds light upon the most basic and fundamental expectations God has of mankind's behavior.

The Ramban, in explaining the grievous sin of the Bnei Elohim (the sons of the leaders and judges) in Breishit,³⁰ states that the job of the judge is to provide justice. When the leader's children are openly defiant of the law and oppress others (חמס) without any rebuke or anyone to stop them, then it is self-evident that there has been a dreadful miscarriage of justice.³¹ Similarly, in condemning the generation of The Flood, God states that their sin was theft and oppression (חמס),³² not their deviant behavior (השחתת הדרך),³³ because, as the Ramban indicates, those are "natural" intuitive laws that require no prophet to warn of their pernicious impact on God and man.³⁴ In addition, the Ramban contrasts the autodidactic and intuitively righteous and just behavior of Avraham³⁵ with that of Lot³⁶ and the people of

Sdom.³⁷ This is reinforced by the Ramban's view that the Laws (דינים) of the seven Noachide laws are not just a requirement to set up a judicial system (רמב"ם),³⁸ but rather the necessity to put into place a full-fledged civil, tort and criminal code along with a system to enforce and adjudicate those laws.³⁹ The Ramban simply can't imagine a society, Jewish or otherwise, that does not have basic decency and respect for others at its core.⁴⁰

Through this prism, one can now explain the necessity for the story of Yitro to precede the giving of the Torah. It is precisely the establishment of the system of basic civil laws and the accompanying judicial institutions that allow Bnei Yisrael to be a nation or society worthy of receiving the Torah. This view gives new meaning to the proverbial saying that Derech Eretz Kadma LaTorah (דרך ארץ קדמה לתורה).⁴¹ The explanation of this adage is not just that the laws of Derech Eretz were given earlier chronologically⁴² nor is it simply a matter of priority that civil laws should be emphasized and practiced before religious laws.⁴³ Both of those statements are true, but they are pointing to something much more fundamental, which the Torah is communicating to us in this week's Parsha. Ideally, the practice of religious laws is only meaningful within the context of proper conduct and respect between people since without the comportment expected from intuitive morality, one cannot represent God.⁴⁴ Basic decency is an indispensable prerequisite to receiving the Torah.

Shabbat Shalom

²⁹...ומשפטים, שיחיו בהם, לאהוב איש את רעהו, ולהתנהג בעצת הזקנים, והצנע לכת באהליהם בענין הנשים והילדים, ושינהגו שלום עם הבאים במחנה למכור להם דבר, ותוכחות מוסר שלא יהיו כמחנות השוללים אשר יעשו כל תועבה ולא יתבוששו, וכענין שצוה בתורה (דברים כג י) כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע: (רמב"ן שמות טו, כה)
³⁰וַיְהִי כִּי-הָיָה הַאֲדָמִים לְרַב עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוּת יָלְדוּ לָהֶם: וַיֵּרָאוּ בְנֵי-הָאֱלֹהִים אֶת-בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ: (בראשית ו, א-ב)
³¹...אִם כֵּן יִסְפַּר הַכְּתוּב, כִּי הַדִּיּוּן, אֲשֶׁר לָהֶם לַעֲשׂוֹת הַמִּשְׁפָּט, בְּנֵיהֶם עוֹשִׂים הַחֲמָס בְּגִלּוּי וְאִין מוֹנֵעַ אוֹתָם: ...אֲבָל לֹא הַזְכִּיר הַכְּתוּב הַאִיסוּר בָּהֶם בְּפִירוּשׁ, וְלֹא נִגְזַר עֲלֵיהֶם הָעוֹנֵשׁ רַק עַל הַחֲמָס, לִפִּי שְׁהוּא עֵינִי מוֹשֵׁל אֵינֶנּוּ צָרִיךְ לַתּוֹרָה: (רמב"ן בראשית ו, ב)
³²וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים לְנֹחַ קֹץ כָּל-בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי כִּי-מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתֶם אֶת-הָאָרֶץ: (בראשית ו, ז)
³³וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹקִים וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ חָמָס: (בראשית ו, יא)
³⁴חמס - הוא הגזל והעושה. ונתן לנח הטעם בחמס ולא הזכיר השחתת הדרך, כי החמס הוא החטא הידוע והמפורסם. ורבותינו אמרו (סנהדרין קח א) קח א ששליו נתחתם זר דינם. והטעם מפני שהוא מצוה מושכלת אין להם בה צורך לנביא מזהיר, ועוד שהוא רע לשמים ולבריות. והנה הודיע לנח החטא שעליו בא הקץ הגיע הצפירה: (רמב"ן בראשית ו, יג)... אבל לא הזכיר הכתוב האיסור בהם בפירושו, ולא נגזר עליהם העונש רק על החמס, לפי שהוא ענין מושכל איננו צריך לתורה: (רמב"ן בראשית ו, ב)
³⁵וַאֲבָרְכֶם הוּא; וְהָיָה לְגוֹי גָדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרָכְוּבוּ כָּל גּוֹי הָאָרֶץ: כִּי יִדְעוּתִי לַמַּעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת-בְּנֵי וְאֶת-בָּתוּלֵי אֶחָיו וְשִׁמְרוּ דְרָךְ יִקְוּ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לַמַּעַן הַבִּיא יִקְוּ עַל-אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר-דָּבַר עָלָיו: (בראשית יח, יח-ט)
³⁶הַנְּהַי-נָא לִי שְׂתֵי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא-יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָהֶנּוּ אֶתְהֶן אֶלְיָם וְעָשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינַיִם רַק לֹא-נִשְׂיִם הָאֵל אֶל-תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי-עַל-כֵּן בָּאוּ בְּצִל קִרְתִּי: (שם ט, ח)
³⁷וַיִּקְרָא אֶל-לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיךָ הַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה הַזֶּה הוֹצִיאֵם אֵלָינוּ וְנִדְעָה אֹתָם: (בראשית ט, ה)

³⁸ וכיצד מצווין הן על הדינים, חייבין להושיב דיין ושופטים בכל פלך ופלך לדון בשש מצות אלו, ולהזהיר את העם, ובן נח שעבר על אחת משבע מצות אלו יהרג בסייף, ומפני זה נתחייבו כל בעלי שכם הריגה, שהרי שכם גזל והם ראו וידעו ולא דנוהו... (רמב"ם מלכים ט, יד)
³⁹ ועל דעתו הדין שמנו לבני נח בשבע מצות שלהם אינם להושיב דיין בכל פלך ופלך בלבד, אבל צוה אותם בדיני גנבה ואונאה ועושה ושכר שכיר ודיני השומרים ואונס ומפתה ואבות נזיקין וחובל בחבירו ודיני מלוה ולוה ודיני מקח וממכר וכיוצא בהן, כענין הדין שנגזרו ישראל, ונהרג עליהן אם גנב ועשה או אנס ופתה בתו של חבירו או שהדליק גדישו וחבל בו וכיוצא בהן. ומכלל המצוה הזאת שיושיבו דיין גם בכל עיר ועיר כשיראל (רמב"ן בראשית לד, יג)
⁴⁰...אבל המשפטים, הכל חפצים בהם והכל צריכים אותם, אין ישוב לעם ומדינה בלתי משפט... (רמב"ן ויקרא כו, טו)
⁴¹ דא"ר ישמעאל בר רב נחמן עשרים וששה דורות קדמה דרך ארץ את התורה הה"ד (בראשית ג) לשמור את דרך עץ החיים דרך זו דרך ארץ ואח"כ עץ החיים זו תורה (ויקרא רבה פרשה ג, ג)
⁴² יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ - פי' בדרך חיים לפי שהדרך ארץ קודם בזמן לתלמוד תורה להכי טופל תלמוד תורה עם דרך ארץ במלת עם (תיו"ט אבות ב, ב)
⁴³ רשב"י אומר, מה ראו דיני לקדום לכל מצות שבתורה, שכשהדין בין אדם לחבירו תחרות ביניהם, נתפסק להם הדין נעשה שלום ביניהם (מכילתא משפטים מסכתא דנזיקין א) ד"א מלך במשפט יעמיד, זה הקב"ה כשבא ליתן תורה לישראל פתח במשפט, מה כתוב, מה משפט (תנחומא משפטים ב)
⁴⁴ אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ואין משאו ומתנו באמונה, ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אוי לו לפלוני שלמד תורה, אוי לו לאביו שלמדו תורה, אוי לו לרבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה - ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מוכתרים דרכיו! ועליו הכתוב אומר באמר להם עם ה' אלה ומאצו יצאו. (יומא פו.)